

og Brug, som habes af dem, have senere Love bevirket, at dette for Jordens Bedkommende ganske er frafaldet, idet Afgiften paa Jord i Maret 1818 gik over til de sædvanlige Hartkornsskatter, og dertil kommer, at Lovens Bestemmelser have medført, at i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne er Forordningens egentlige Tanke og Hensigt ved Forholdenes egen Magt, og jeg kan sige ved den Maade, hvorpaa Loven selv blev udført, bleven fraveget, idet Afgiften er gaaet over til at blive en reel Byrde paa Husene. Paa Landet er Forholdet derimod et ganske andet, thi der svares Bygningsafgiften vel efter Glademaal, men kun af de Bygninger, som tjene til visse bestemte Brug, medens de, saasnart de tjene til andre Brug, ere fri. Her har man altsaa praktisk bevaret den Tanke, som laa i selve Forordningen, nemlig, at det skulde være en Skat paa Nyttens og Brugen, og det er egentlig denne Tanke, som har ledet mig til allerede ifjor at behøve, at jeg alvorlig vilde bestæftige mig med Spørgsmaalet om at omordne Bygningsafgiften paa Landet. Det har nemlig stillet sig saaledes for mig, at man maatte kunne komme til en forstandig Ordning af Bygningsafgiften paa Landet, uden at dette nødvendigvis medførte ogsaa en Ordning af Bygningsafgiften i Kjøbstæderne og i Kjøbenhavn, hvad der er en meget vanskeligere Ting, idet nemlig der den Betragtning kommer saa stærkt frem, som er fremhævet af flere ærede Talere med Hensyn til, hvad der nu engang hviler fast paa Eiendommene. Jeg har ogsaa indsamlet meget Materiale til dette Spørgsmaals Løsning, jeg har bearbejdet det, og jeg kan sige, at jeg har været færdig, saaledes at jeg havde dannet mig en fuldkommen klar Forestilling — som jeg havde udarbejdet i alle dens Enkeltheder — om, hvorledes man maatte omordne Bygningsafgiften paa Landet, for at den kunde blive en tjenlig Skat, uden at man derved berøvede Statskassen den Indtægt, som den havde deraf. Naar jeg imidlertid, mine Herrer, alligevel ikke har set mig istand til at fremlægge denne Sag for det ærede Thing, saa er Grunden dertil den, at paa samme Tid, som jeg blev færdig med denne Sag, fremkom tillige Spørgsmaalet om Bygningsafgiften i

Kjøbstæderne meget stærkt, derigjennem, at den Kommission, som har behandlet Kjøbstadforholdene, havde optaget denne Sag til Behandling. Som jeg formodede og ventede kom denne Kommission til et ganske andet Resultat end jeg, netop paa Grund af, at Forholdet i Kjøbstæderne var et andet end det paa Landet, altsaa til at foreslaa at vedligeholde Bygningsafgiften i Kjøbstæderne efter den nuværende Norm, medens jeg derimod paa Landet troede det rigtigt at vælge en anden Basis for Skatten. Men dette vilde imidlertid i og for sig ikke behøve at træde hindrende i Veien, men ved at undersøge Sagen næriere, fandt Regjeringen dog overveiende Betænkelighed ved at fremkomme med Forslag om Bygningsafgiftens Ordning paa Landet, saalænge man ikke var kommen til Klarhed om, hvorledes man skulde behandle Bygningsafgiften i Kjøbstæderne. Grunden hertil er nemlig den, at Loven af 29de December 1857, der ordnede Forholdet med Hensyn til Næringsdriften imellem Kjøbstad og Land, har havt en umiskjendelig og utvivlsom Bestræbelse efter at virke hen til, at Byrden for alle dem, der dreve Næring paa Landet, skulde saavidt muligt være fuldkommen lige med Skattebyrderne for dem, der dreve en tilsvarende Næring i Kjøbstæderne, og Regjeringen fandt da, at det vilde være umuligt at faae dette Forhold bevaret, naar man gav sig til at ordne Sagen for Landet alene, uden tillige at gjøre det for Kjøbstæderne. Nu opstod der tillige for Regjeringen adskillige Tvivl med Hensyn til, om man burde bevare Bygningsafgiften usforandret i Kjøbstæderne efter den hidtilværende Norm. Kommissionen havde selv ikke alene antydnet, men meget bestemt udtalt, at den maatte ønske en Omordning af Bygningsafgiften i Kjøbstæderne i en nær Fremtid, og hvor de forskellige Hensyn, der nu ikke tages ved den nuværende Afgift, maatte tages i Betragtning. Dette Punkt ansaa Regjeringen det da for nødvendigt først at faae klaret, inden man skred til at fremkomme med et Forslag om en Ordning af Bygningsafgiften paa Landet, og derfor er Regjeringen endnu bestæftiget med at lade det Forslag, der maatte komme til en Omordning af Bygningsafgiften i Kjøbstæderne, gjennemgaa en meget omhygge-